

RAZGOVOR NINA MITROVIĆ, SPISATELJICA ČIJA ĆE DRAMA "KAD SE MI MRTVI POKOLJEMO" USKORO BITI PREMIJERNO IZVEDENA U HNK SPLIT

Ljudima ne možete zabraniti da mrže

NEMA OPROSTA

Mržnja se kod nas prenosi s koljena na koljeno i o tome vam govori ovaj tekst: vodi nas sjeme mržnje i osveta, a to ne ostavlja mjesta oprostima. Hvalimo se našim katolicizmom, a nikako da okrenemo drugi obraz

piše **Jasen BOKO**

Nina Mitrović (1978.), dramatičarka je čije su drame "Komšiluk naglavačke" i "Kad se mi mrtvi pokoljemo" privukle pozornost ne samo naših kazališta, a osvajale su i nagrade. Među rijetkim je domaćim autorima poznatima i u inozemstvu, "Komšiluk" je čitan na Tjednu dramatičara u New Yorku, dok je "Ovaj krevet je prekratak" predstavljen na Stuckemarktu, održanom u sklopu festivala Theatertreffen (Berliner Festspiele) 2005.

Piše i scenarije, a trenutno priprema magisterij na Londonskoj filmskoj školi. Poznata je po osobenom dramatičarskom stilu koji kreće iz "iščašenih" situacija.

U "Komšiluku" (ove smo godine na Marulićevim danima gledali jednu lošu zeničku izvedbu toga teksta) junaci drame su ljudi koji padaju kroz prozor, dok se u drami "Kad se mi mrtvi pokoljemo", koja će u splitskom HNK biti premijerno izvedena 7. siječnja, radnja odvija među mrtvima, na groblju.

Tradicijska netrpeljivost

"Kad se mi mrtvi pokoljemo" ili "Raja bez raja" govori o postratnim događajima na području koje se nekad zvalo Jugoslavija. Je li se nešto bitno promijenilo u slici stvarnosti u ove tri godine otkad je praizveden?

- To sam se i ja pitala. Zvali su me iz HNK da napišem tekst za knjižicu i mislila sam - pa, možda je slika Hrvatske sada drukčija. Ali, da jest, ne bi se u Vukovaru potukla djeca nakon što su zaratila pjevajući Lijepu našu i Đurđevdan. I da stvar bude gora, to su djeca koja su u doba rata tek učila govoriti. Žalostno je samo kad vidiš što su od tada do danas naučili. Mržnja se kod nas prenosi s koljena na koljeno i o tome vam govori ovaj tekst: vo-

di nas sjeme mržnje i osveta, a to ne ostavlja mjesta oprostima. Hvalimo se našim katolicizmom po cijeloj Europi, a nikako da okrenemo drugi obraz.

(Ne)sloboda kretanja

Je li sudbina stanovnika Balkana da im se i mrtvi kolju? Hoće li nam pomoći EU?

- U pogledu naših osobnih razmirica na ovim prostorima, EU nam neće nimalo pomoći. Dat će nam neke druge stvari, slobodu kretanja prije svega, a ta je sloboda jako bitna. Neće te više provjeravati na svakom aerodromu, gledati pomno baš tvoju putovnicu u svakom prekontinentalnom brodu. Ali da će nacionalističke izjave utihnute, u to ne vjerujem previše. Više će se kontrolirati takve stvari, više će ih se kažnjavati, ali ne možeš zabraniti ljudima da misle i mrže. Nemoguće.

Dobro, odakle dolazi ta mržnja o kojoj govorite?

- Mržnja dolazi iz nezadovoljstva vlastitim položajem u svijetu. I najčešći joj je uzrok siromaštvo. Dolaskom EU-a neće to siromaštvo nestati. Samo će ga se manje pokazivati. Pa vani je rasizam sveprisutan, samo se o njemu ne govori.

Imate pomaknut, ponešto nadrealistički stil. Je li on uvjetovan prostorom na kojem ste odrasli, mislim - je li realizam možda nemoćan da prikaže ovo što nam se događa?

- Ma, moguće je, naravno, ali je meni nekako lakše pisati s dozom nadrealizma. To mi daje veću slobodu i mašta mi bolje radi u tom slučaju. A i činjenica je da taj nadrealizam konfrontiran sa stvarnošću samo potencira užas realiteta.

Skrivanje nesreće

Mijenja li vam život u Londonu pogled na Hrvatsku i naš život u ulozu "predzida EU"?

- Mijenja. I to nabolje. Kad si do-

U pogledu naših osobnih razmirica na ovim prostorima, EU nam neće nimalo pomoći - uvjeren je Nina Mitrović

ma, normalno je da kao pisac vidiš prvenstveno greške sistema. Onda odeš vani i promijeni ti se perspektiva. Kad se malo udaljiš, bolje sagledaš cjelinu. To ne znači da mislim da je ovdje bajno, mladima je teško naći posao, stare bacaju na cestu, nije ovo raj. Ali, opet, nisu ni vani svi sretni. Samo se to bolje skriva.

Čitam da službeni izvještaj britanskih vlasti o beskućnicima u Londonu govori o svega 200 ljudi.

- Pa, u tu glupost ne vjeruje ni jedan Englez! Ali o tome se toliko ne priča. I u teatru nema toliko istine, a kako će je i biti kad si teatar mogu priuštiti samo bolje stojeći ljudi, a oni ne žele da im se govori kako sistem ne funkcioniše kad je njima sve super!

Londonski dom

Pišete scenarij za dugometražni film i to će vam biti magisterij na Londonskoj filmskoj školi. Kakvi su vam planovi nakon toga, vraćate se u Hrvatsku ili biste radije ostali u Londonu?

- To je pitanje koje me trenutno jako muči i tu će odluku biti teško donijeti. Za London me ne veže samo magisterij već i privatni život. Da je samo fakultet, vratila bih se odmah. Koliko god ljudi misle da je London divan, on je takav uglavnom za turiste, drukčije je kad živiš tamo. Nakon nekog vremena počnu ti faliti i one stvari za koje si mislio da ti ništa ne znače. Da ne spominjem obitelj i prijatelje.